TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Bộ Xây dựng: Tăng tốc giải ngân, đẩy mạnh phân cấp phân quyền

13:11 25/02/2026

Bộ Xây dựng vừa ban hành Chương trình hành động thực hiện Nghị quyết số 01 của Chính phủ về nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu thực hiện Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội và dự toán ngân sách Nhà nước năm 2026.

Chủ động nghiên cứu đề xuất xây dựng cơ chế khuyến khích cho các dự án hạ tầng trọng điểm, giao thông xanh, TOD, công nghiệp đường sắt...

Chương trình thể hiện quyết tâm hành động đồng bộ, quyết liệt, thực chất, bám sát Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2021-2030 và Kế hoạch 5 năm 2026-2030.

Với phương châm “Kỷ cương trách nhiệm; chủ động hiệu quả; đổi mới sáng tạo; tăng tốc đột phá; tăng trưởng bền vững”, ngành xây dựng đặt mục tiêu góp

phần cùng cả nước phấn đấu tăng trưởng GDP năm 2026 từ 10% trở lên, gắn với ổn định kinh tế vĩ mô và kiểm soát lạm phát. Tinh thần xuyên suốt là siết chặt kỷ luật, đề cao trách nhiệm người đứng đầu, khơi dậy tinh thần dám nghĩ, dám làm, thích ứng linh hoạt và đổi mới phương thức quản lý.

Phấn đấu giải ngân vốn đầu tư công trên 95%

Một trong những chỉ tiêu trọng tâm là tỷ lệ giải ngân vốn đầu tư công năm 2026 đạt trên 95% kế hoạch được Thủ tướng giao. Cùng với đó, Bộ Xây dựng đặt mục tiêu nâng tỷ lệ đô thị hóa toàn quốc lên 45%; hoàn thành trên 110.000 căn nhà ở xã hội; nâng diện tích nhà ở bình quân cả nước lên 27 m² sàn/người.

Trong lĩnh vực hạ tầng kỹ thuật đô thị, tỷ lệ người dân đô thị được cung cấp nước sạch tập trung phấn đấu đạt 95%; 50% hệ thống cấp nước đô thị lập và thực hiện kế hoạch cấp nước an toàn; tỷ lệ nước thải sinh hoạt được xử lý đạt tiêu chuẩn, quy chuẩn quốc gia đạt 18%.

Về vận tải, mục tiêu năm 2026 là tăng khoảng 15% khối lượng hàng hóa và hành khách so với năm 2025; khối lượng luân chuyển hàng hóa tăng khoảng 13,5% và luân chuyển hành khách tăng khoảng 14%.

Để hoàn thành các chỉ tiêu trên, Bộ xác định tập trung hoàn thiện thể chế, pháp luật, đổi mới tư duy quản lý, nâng cao hiệu quả tổ chức thi hành pháp luật. Trọng tâm là rà soát, cắt giảm, đơn giản hóa thủ tục hành chính theo hướng số hóa hồ sơ, liên thông dữ liệu, cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh; đồng thời đẩy mạnh phân cấp, phân quyền gắn với kiểm tra, giám sát và kiểm soát quyền lực.

Bộ cũng chủ động nghiên cứu cơ chế khuyến khích phát triển các dự án hạ tầng trọng điểm, giao thông xanh, phát triển đô thị theo định hướng giao thông công cộng (TOD), công nghiệp đường sắt; siết chặt kỷ luật, tăng cường phòng, chống tham nhũng, tiêu cực với tinh thần "không có vùng cấm, không có ngoại lệ".

Không để dự án chậm tiến độ, đội vốn

Trong đầu tư xây dựng, yêu cầu xuyên suốt là bảo đảm tiến độ các công trình hạ tầng chiến lược, đồng bộ, hiện đại, có tính kết nối quốc gia và quốc tế, nhất là các dự án giao thông trọng điểm. Bộ nhấn mạnh kiểm soát chặt tổng mức đầu tư, không để phát sinh chi phí do lỗi chủ quan, không để tình trạng chậm tiến độ kéo dài gây trượt giá, lãng phí nguồn lực.

Nguồn vốn sẽ được ưu tiên cho các dự án quan trọng, cấp bách và các dự án chuyển tiếp hoàn thành trong năm 2026. Trong đó, phấn đấu khởi công một số

hạng mục chính tuyến đường sắt Lào Cai – Hà Nội – Hải Phòng railway và các hạng mục, dự án thành phần của Đường sắt tốc độ cao Bắc – Nam.

Bộ phối hợp với các địa phương triển khai các tuyến đường bộ cao tốc liên vùng, đường sắt đô thị, đường vành đai vùng Thủ đô Hà Nội và TP.HCM; nghiên cứu triển khai giai đoạn 2 Cảng hàng không quốc tế Long Thành, Dự án Cảng hàng không Thổ Chu (An Giang), bảo đảm tiến độ Cảng hàng không quốc tế Gia Bình.

Trong lĩnh vực hàng hải, Bộ phối hợp nghiên cứu các dự án cảng trung chuyển quốc tế Cần Giờ, Hòn Khoai, Liên Chiểu và các cảng biển tiềm năng khác, phục vụ phát triển các khu kinh tế, khu công nghiệp và vùng động lực.

Cùng với đó, công tác quản lý vận tải được gắn với cải thiện môi trường kinh doanh, bảo đảm trật tự an toàn giao thông. Bộ định hướng phát triển vận tải đa phương thức trên cơ sở tăng tỷ trọng vận tải thủy, đường sắt; đẩy mạnh ứng dụng khoa học công nghệ, giảm chi phí logistics, nâng cao năng lực cạnh tranh nền kinh tế.

Hoạt động hàng không được ưu tiên mở rộng cả quốc tế và nội địa; nâng cao năng lực điều hành, khai thác tại các cảng hàng không lớn; triển khai đồng bộ giải pháp hạn chế chậm, hủy chuyến.

Tập trung phát triển nhà ở xã hội

Trong quản lý đầu tư xây dựng, Bộ yêu cầu kiểm soát chặt chất lượng công trình; nâng cao năng lực thiết kế, thi công theo hướng hiện đại; kịp thời cập nhật, bổ sung tiêu chuẩn, quy chuẩn, định mức và giá xây dựng.

Về quy hoạch - kiến trúc, nhiệm vụ trọng tâm là hoàn thiện hành lang pháp lý, bảo đảm thống nhất, đồng bộ trên phạm vi cả nước, phù hợp với yêu cầu sắp xếp đơn vị hành chính, phân cấp, phân quyền và mô hình chính quyền địa phương hai cấp. Hệ thống tiêu chuẩn, quy chuẩn quy hoạch đô thị, nông thôn được rà soát, hoàn thiện theo hướng quản lý đô thị văn minh, hiện đại, thích ứng biến đổi khí hậu.

Bộ đẩy mạnh chuyển đổi số trong quản lý quy hoạch; xây dựng hệ thống thông tin quản lý quy hoạch; nâng cao chất lượng đô thị hóa, mở rộng không gian phát triển, lấy đô thị làm động lực tăng trưởng.

Đặc biệt, phát triển nhà ở xã hội tiếp tục là nhiệm vụ trọng tâm, với việc triển khai quyết liệt Đề án "Đầu tư xây dựng ít nhất 1 triệu căn hộ nhà ở xã hội cho đối tượng thu nhập thấp, công nhân khu công nghiệp giai đoạn 2021-2030". Cùng với đó là ổn định thị trường bất động sản, bảo đảm phát triển an toàn,

lành mạnh, bền vững.

Tăng cường hậu kiểm, kiểm soát đầu tư ngoài ngành

Trong quản lý ngân sách năm 2026, Bộ yêu cầu tăng cường kỷ luật, kỷ cương tài chính; quản lý thu, chi chặt chẽ, tiết kiệm, hiệu quả; phát huy tối đa công năng kết cấu hạ tầng đã đầu tư.

Về hợp tác quốc tế, Bộ chủ động thực hiện hiệu quả các điều ước, thỏa thuận đã ký; huy động nguồn lực, kinh nghiệm quốc tế trong quản lý, đầu tư, chuyển giao công nghệ và phát triển nguồn nhân lực. Ưu tiên thúc đẩy hợp tác với Trung Quốc để đẩy nhanh 3 dự án đường sắt kết nối; tiếp tục triển khai các cơ chế hợp tác song phương như Ủy ban liên Chính phủ Việt Nam - Cuba, Việt Nam - Algeria, Việt Nam - Libya; mở rộng hợp tác về đô thị xanh, đô thị thông minh, thích ứng biến đổi khí hậu.

Trong lĩnh vực khoa học công nghệ, vật liệu xây dựng và môi trường, Bộ tiếp tục nghiên cứu giải pháp ứng phó biến đổi khí hậu, tăng cường quản lý tài nguyên và bảo vệ môi trường, thúc đẩy chuyển đổi số toàn diện.

Đáng chú ý, Bộ đặt yêu cầu nâng cao hiệu lực, hiệu quả công tác đăng kiểm; đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính, chuẩn hóa quy trình, ứng dụng công nghệ thông tin, bảo đảm công khai, minh bạch, giảm thời gian và chi phí tuân thủ. Việc chuyển giao nhiệm vụ từ Cục Đăng kiểm Việt Nam về Cục Hàng hải và Đường thủy Việt Nam phải được thực hiện thông suốt, không để khoảng trống quản lý.

Đối với doanh nghiệp nhà nước, Bộ yêu cầu khẩn trương thực hiện Luật Quản lý, sử dụng vốn nhà nước đầu tư vào sản xuất, kinh doanh; tập trung nâng cao hiệu quả sản xuất kinh doanh, phấn đấu tăng trưởng doanh thu hoặc sản lượng từ 10% trở lên. Đồng thời, tăng cường kiểm soát đầu tư ngoài ngành, đầu tư dàn trải; rà soát dự án chậm tiến độ, kém hiệu quả; xử lý dứt điểm tài sản, công trình dở dang, không để thất thoát, lãng phí vốn và tài sản nhà nước.

Với hệ thống giải pháp đồng bộ, trọng tâm, Chương trình hành động năm 2026 của Bộ Xây dựng thể hiện rõ quyết tâm tăng tốc giải ngân, đẩy mạnh phân cấp, siết chặt kỷ luật và tạo đột phá trong phát triển hạ tầng, đô thị và nhà ở xã hội, góp phần hiện thực hóa mục tiêu tăng trưởng nhanh và bền vững của đất nước.

Theo Chinhphu.vn